

**SOPHIE (47) VOND
NA 35 JAAR HAAR
MOEDER TERUG**

‘Vlak voor ik haar weer zou ontmoeten, dacht ik: wil ik dit wel?’

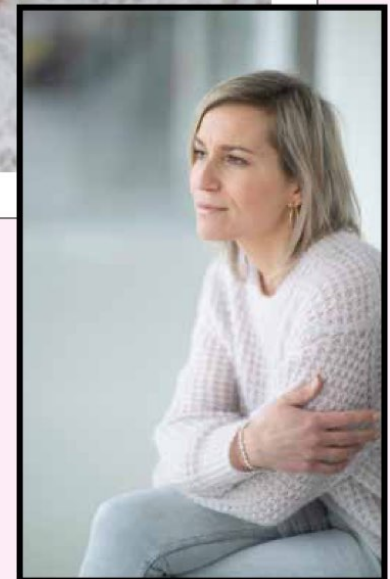
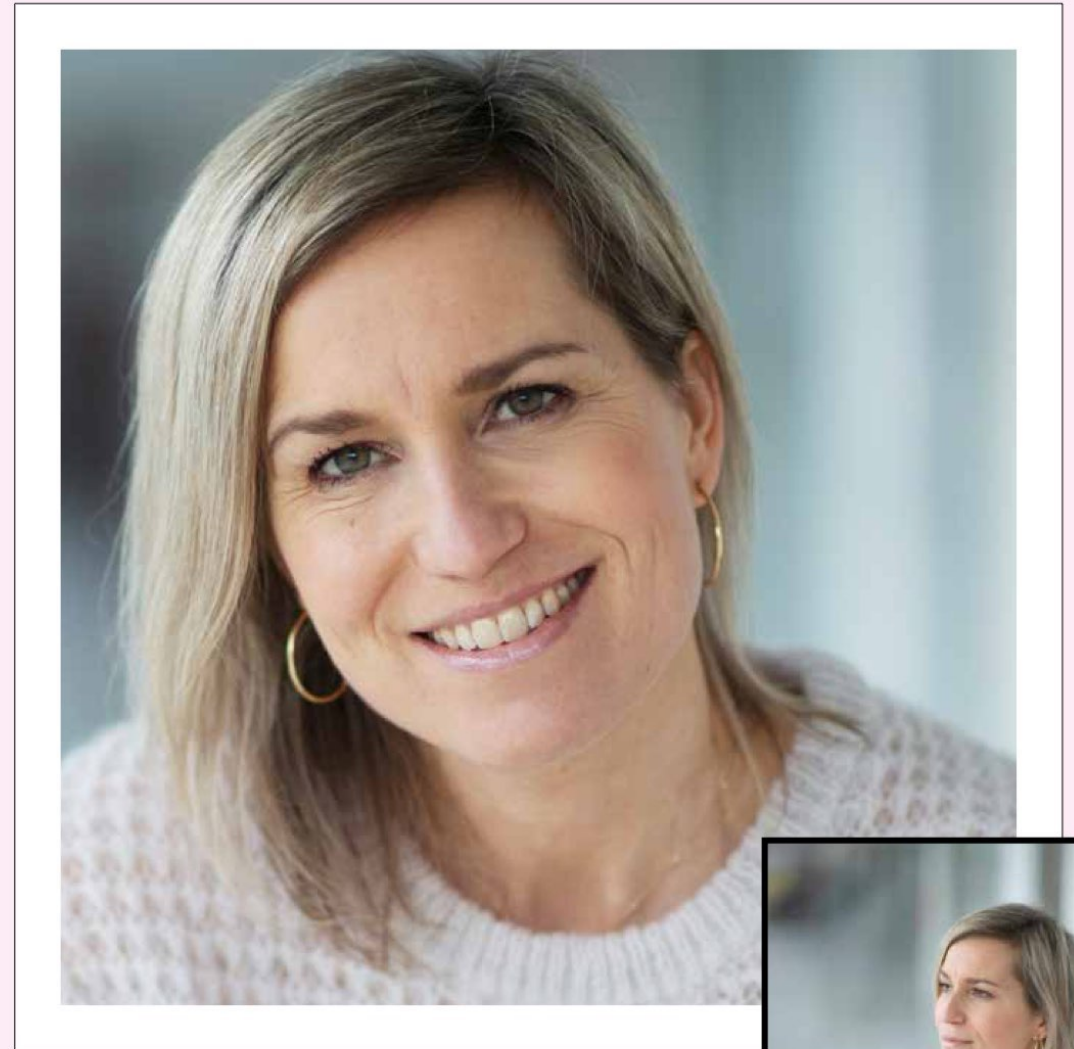
Toen Sophie Zeestraten vijf jaar was, ging haar moeder een weekje aan zichzelf werken in Denemarken. Maar ze kwam nooit meer terug bij haar man en twee kinderen.

Tekst: Mirjam Rosema-Verhulst. Fotografie: Mariel Kolmschot.

I“Ik voelde me gespannen en mijn hart klopte in mijn keel. Bij elk tankstation onderweg stopte ik om een kop koffie te halen. Bovendien reed ik nog een paar keer verkeerd. Ik kon niet meer helder nadenken en blééf maar malen: doe ik hier wel goed aan? Wil ik dit wel? Uiteindelijk reed ik na een rit van vier uur – die tweeënhalve uur had kunnen duren – de straat van mijn moeder in. De straat waar mijn vader me 34 jaar geleden bij haar had

opgehaald na een logeerweekend. Het liep destijds helemaal uit de hand tussen mijn ouders. Een drama. Daarna had ik mijn moeder nooit meer gezien. En dat zou nu dus gaan veranderen. Met trillende handen zette ik de auto even in z’n vrij in een poging mijn ademhaling onder controle te krijgen. Ik had met mezelf afgesproken dat ik nooit meer iets niet zou doen uit angst. Nu was ik er bijna en dit móést ik doen. Dus reed ik de laatste meters door naar

het witte huis met de weelderige tuin. En daar stond mijn moeder buiten op me te wachten, met een bloemetje in haar hand. Boven haar hoofd wapperde een vlag. Dit voelde waarschijnlijk als een feestdag voor haar. Ze zag er blij, maar ook een beetje gespannen uit. Ze stond daar vast al een tijdje. Met een ongemakkelijk gevoel stapte ik uit mijn auto, ondertussen denkend: en nu? We omhelsden elkaar en dat was zowel raar als fijn. Drie jaar lang hadden we elkaar brieven geschreven, bijna honderd in totaal. Een briefwisseling die was gestart door mijn vraag aan haar: ‘Zou je jouw kant van het verhaal willen vertellen?’ Het fijne van het schrijven van brieven is dat je een pauze hebt voordat je reageert. Een moment om even alles te laten bezinken voor je de ander antwoordt. Gedurende die drie jaar hadden we in onze brieven alles besproken en daarom was ik bang dat onze ontmoeting zou tegenvallen. Dat we het zo zorgvuldig opgebouwde contact ►

op deze zomerse dag in juni 2018 zouden verpesten door elkaar in het echt te zien. Ik wist dat ik het niet zou kunnen verdragen om nóg een keer te worden teleurgesteld door haar.”

Niet gelukkig

“Tot mijn vijfde leek mijn jeugd perfect. Ik werd geboren op Curaçao, we verhuisden voor korte tijd naar Londen en daarna naar Den Haag. Mijn ouders leken gek op elkaar en ze hadden een goed leven met mij en mijn broer en een mooi huis met tuin midden in de stad. Mijn vader werkte hard en mijn moeder was er voor ons. Hoewel ze alles had, voelde ze zich toch ongelukkig. Dat snapte ze niet en ze schaamde zich er ook voor. Ze durfde er met niemand over te praten, want wat had zij nou te klagen? Omdat ze een goede moeder voor ons wilde zijn en een betere vrouw voor mijn vader, wilde ze dolgraag met dit nare gevoel afrekenen. Daarom zou ze naar Denemarken gaan voor een week persoonlijke ontwikkeling. Net in die periode werd ik ziek; ik had koorts en buikpijn. Zo wilde mijn moeder me niet achterlaten, dus stelde ze haar trip een dag uit. Op de dag van haar vertrek voelde ik me beter en pakten we samen haar tas in. We scharrelden een beetje door het huis, aten

een boterhammetje en ze kookte nog voor ons, zorgend als ze was. Vervolgens brachten we haar met z'n drieën in onze gele Volvo naar het station en zo verdween onze stabiele factor uit ons leven. Want hoewel mijn moeder dus maar een weekje weg zou blijven, kwam ze nooit meer bij ons terug. Door die gebeurtenis heb ik bijna al mijn jeugderinneringen verdrongen. Ik moest het altijd doen met anderms verhalen, met foto's en brieven uit die tijd.”

Dramatisch voorval

“Ik weet nog dat mijn vader op de drempel naar de tuin zat, ik aan zijn ene zijde en mijn broer aan zijn andere. ‘Mama komt niet meer terug,’ zei hij, ‘maar we redden het wel samen.’ De enige herinnering die ik verder nog aan dat moment heb, is dat ik met mijn

‘Ik weet nog dat mijn vader op de drempel naar de tuin zat. ‘Mama komt niet meer terug,’ zei hij

vuisten tegen het raam in de voorkamer bonkte. ‘Mama! Mama, kom terug! Mama!’ riep ik. Wat er met mijn moeder aan de hand was? Ik had geen idee. Ze was gewoon ineens uit mijn leven verdwenen. Het verhaal van mijn vader, dat mijn moeder ervan door was gegaan met een andere man, werd mijn waarheid. Ook al omdat mijn tantes en grootmoeder – de zussen en moeder van mijn moeder – vanaf dat moment óók bijna geen contact meer met haar hadden. Pas negen maanden later zag ik mijn moeder weer, zonder elkaar in de tussentijd ook maar één keer te hebben gesproken. Van die ontmoeting kan ik me echter niks herinneren. Volgens mijn grootmoeder waren mijn broer en ik totaal niet aangedaan en leek het korte weerzien ons nauwelijks iets te doen. Later bleek dat mijn moeder ons gedurende haar afwezigheid wel kaarten had gestuurd, maar dat mijn vader die had achtergehouden om ons niet verder van streek te maken.

Na die ontmoeting zagen we mijn moeder weer wat vaker. Vanaf mijn zesde tot mijn tiende logeerden mijn broer en ik zo nu en dan bij haar. Ze was inmiddels getrouwd met een man die ze tijdens die week persoonlijke ontwikkeling in Denemarken had ontmoet en ik kreeg een halfbroertje. Later kwam er nóg een halfbroertje bij, maar hem heb ik nooit ontmoet. Na een dramatisch voorval op mijn tiende verdween mijn moeder namelijk voorgoed uit mijn jeugd. De bezoeken in Drenthe verliepen steeds moeizamer en ik had met mijn broer een brandbrief naar mijn vader gestuurd: ‘Haal ons alsjeblieft weg uit dit heksennest’. Toen hij dat meteen kwam doen, brak de hel los en zijn er zelfs klappen gevallen.” ▶

1. Sophie bij haar moeder op school, 1974 op Curaçao. 2. Moeder in de tuin op Curaçao naast het zelfgemaakte wiegje van Sophie. 3. Sophie als zesjarige in de zomervakantie van 1980, de eerste zomer zonder haar moeder.

Ontzettend eenzaam

“Als ik terugdenk aan mijn jeugd, hangt er vooral een grauwsliuier over de herinneringen. Normaal gesproken brengt een vrouw franje, warmte en liefde in huis. Maar mijn moeder was er niet meer. Ik zei ook altijd dat ik ‘een’ moeder miste, niet mijn moeder. Want zij had mij verlaten, dus aan haar had ik niets. Als enige meisje in huis, met een vader die veel weg was en een broer die ook een beetje op zijn eigen eiland aan het overleven was, miste ik een vrouw. Iemand met wie ik over mijn gevoelens kon praten en met wie ik gezellig boodschappen kon doen. Vooral als ik bij vriendinnetjes zag hoe het daar thuis ging. Ik had wel een huis, maar het voelde niet als een gezellig thuishuis. Het ergst vond ik als mensen met medelijden naar me keken. Zo van: ach gut, dat is dat kind van die weggelopen moeder. Dus deed ik maar alsof alles goed met me ging. Ik was een heel sociaal kind, maar ook ontzettend eenzaam en later ook depressief. Als er nooit iemand thuis op je wacht, krijg je het gevoel dat het eigenlijk niet uitmaakt of je er bent of niet. Later ging ik overcompenseren, zowel in mijn studie, werk, sociale leven en later ook als vrouw en moeder. Alles om maar goed genoeg te zijn, bang als ik was om

weer aan de kant te worden gezet. Onbewust heb ik, denk ik, altijd gedacht dat het aan mij lag dat mijn moeder was vertrokken. Toen ik zelf moeder werd, wilde ik dat mijn kinderen een oma zouden hebben en liet ik mijn moeder weer heel even toe in mijn leven. Achteraf een absurde actie, want ze was eigenlijk een volkomen vreemde voor ons. Ik wilde echter vooruitkijken en het verleden achter me laten. Maar dat werkte natuurlijk niet zo. Als ze op het laatste moment weer eens een

afspraak afbelde, deed dat telkens zó veel pijn en voelde ik zó veel boosheid. Keer op keer voelde ik me opnieuw zó door haar in de steek gelaten, dat ik ervoor koos om ons contact te laten doodbloeden. De pijn die ze had veroorzaakt, stopte ik heel ver weg.”

Heel vertrouwd

“In 2014 kreeg ik een burn-out en besefte ik dat ik nu toch echt iets moest gaan doen met mijn verleden. Ik startte een zoektocht naar mezelf en sprak een aantal belangrijke personen uit mijn jeugd. Zij vertelden mij belangrijke dingen die ik nog nooit eerder had gehoord. Zo leerde ik niet alleen mezelf beter kennen, maar werd ik ook nieuwsgierig naar mijn moeder en

‘Door onze briefwisseling kon ik haar zien als mens en niet meer alleen als de vrouw die haar kinderen had verlaten’

haar rol in wat er allemaal was gebeurd. Begin 2015 stuurde ik haar een brief met de vraag om haar kant van het verhaal te doen. De papieren afstand voelde veilig. Maar als antwoord kreeg ik alleen maar een envelop met een kaart in de bus. Ik was zó boos, dat ik de kaart niet eens opende. Hoe kon hier nou haar hele verhaal in staan? Maanden later opende ik de kaart alsnog en las ik: ‘Ja natuurlijk wil ik mijn kant van het verhaal voor je opschrijven. Heb je nog specifieke vragen?’ Mijn boosheid viel direct van me af en vanaf dat moment bleven we schrijven. Over alles. Ik zoog de woorden van mijn moeder in me op. Haar kant van het verhaal maakte het nog steeds niet logisch dat ze uit mijn leven was verdwenen, maar het was wel heel anders gegaan dan ik altijd had begrepen. Ik kon haar nu zien als mens en niet meer alleen als de vrouw die haar kinderen had verlaten. Uiteindelijk kon ik haar zelfs vergeven. En zo stond ik dus drie jaar

later met haar in een omhelzing. Het samenzijn was eerst een beetje ongemakkelijk, maar na vijf minuten zaten we al heel vertrouwd te kletsen. We blijken enorm op elkaar te lijken. Hoe we naar dingen kijken, hoe we het gezellig maken in huis... Ze had een tafeltje in de tuin gezet met een kleedje en bloemetjes. Ze had fotoboeken klaargelegd en we lazen samen de brieven van haar moeder, mijn grootmoeder, als een soort sluitstuk van onze briefwisseling. Een paar weken later spraken we weer af. En dat zijn we blijven doen. Ik voel me inmiddels helemaal thuis bij haar en ik ben ontzettend blij

dat ze weer in m'n leven is. Het is eigenlijk altijd fijn. We appen elkaar dagelijks en bellen heel vaak. Ik heb eindelijk ook een moeder met wie ik kan koffiedrinken en winkelen. We zijn echt de verloren tijd aan het inhalen. We hebben zelfs een bucketlist met dingen die we nog samen willen doen. Zo hebben we laatst samen naar *The sound of music* gekeken. Verder ik wil ik heel graag nog een keer met haar in Amsterdam over de grachten zwieren, samen winkelen, een keer met z'n tweeën naar Parijs én naar Denemarken, naar de plek waar destijds haar nieuwe leven begon. Maar voor nu is het het belangrijkste dat we weer contact hebben. Vaak zitten we gewoon uren te kletsen. En als er soms even oude pijn naar boven komt, is dat ook niet erg. We hebben afgesproken dat we altijd alles uitspreken, want in verbinding is alles mogelijk, leerde ik in PRI-therapie*. In elk geval hebben we beiden de intentie om een goede relatie met elkaar te hebben en samen overal uit te komen. Het is een nare en bizarre samenloop van omstandigheden geweest en ieder had z'n eigen waarheid. Het is nooit haar intentie geweest om nooit meer bij ons terug te komen. Nu ik dat weet, wil ik vooral genieten van wat er wél is.” ■

*Past Reality Integration is een methode die ervan uitgaat dat volwassenen de wereld vaak zien door de bril van afweermechanismen die als kind zijn ontwikkeld.

WINNEN

Sophie Zeestraten schreef een boek over de zoektocht naar haar jeugd: *Moederziel*. We geven 7 exemplaren weg. Kans maken? Vul vóór 25 mei 2021 het winformulier in op margriet.nl/winnen